

Síntesi de la memòria d'activitats 2021

Fundació Congrés Català de Salut Mental

ÍNDEX

Presentació	3
Jornades i congressos	4
Grups de treball	13
Formació i recerca	18
Consultoria i assessorament	21
Participació i cooperació	23
Publicacions i comunicació	26
Fòrums de debat	28
Activitat interna	30
Col·laboracions institucionals	32

Presentació

Els estatuts de la Fundació CCSM reflecteixen la seva idea germinal: constituir-se en un instrument per a la promoció de la Salut Mental.

En aquest sentit, un element bàsic en el plantejament del nostre treball és la interdisciplinarietat, el desig de reunir esforços amb totes les institucions, organismes, associacions, que des dels usuaris, familiars, professionals, responsables polítics i ciutadans en general, sustentin aquest mateix interès.

Aquesta Memòria mostra de forma sintètica les activitats realitzades durant aquest any 2021. De totes les activitats aquí descrites, disposem de la documentació tècnica complementària per tal d'ampliar i aprofundir en el treball desenvolupat en cada una d'elles.

A partir dels suports assolits, del compromís del nostre Patronat i dels Amics de la Fundació i de l'assistència i participació als actes i activitats organitzades, revalidem la nostra confiança per continuar treballant i aprofundint en l'estudi i transformació de tot allò que té a veure amb la salut mental.

Aquest any hem de destacar l'organització de dos esdeveniments molt importants per a la Fundació, com han estat el **7è Congrés Català de Salut Mental de la Infància i l'Adolescència** sota el títol "Transicions, Exclusions i Soledats: desafiaments i respostes", celebrat el mes de juny; i el **7è Congrés Català de Salut Mental** sota el títol "Societat digital i salut mental" –MEMORIAL "Covid-19, un dol col·lectiu", celebrat el mes de novembre.

Josep Vilajoana i Celaya

President

Víctor Martí i Carrasco

Director

Jornades i congressos

7è Congrès Català de SM de la infància i l'adolescència "Transicions, Exclusions i Soledats: desafiaments i respostes". 28 de maig, 3, 4, i 11 de juny de 2021

7è Congrès Català de Salut Mental "Societat digital i salut mental".
3, 4 i 5 de novembre de 2021

Exposició itinerant del Premi Xarxart amb motiu del 20è aniversari de la Fundació CCSM.
"Creativitat, expressió plàstica i salut mental"

Acte-debat "L'escolta, la presencialitat i la derivació en persones amb malestar emocional". 18 de novembre de 2021

Jornada "La construcció de l'infant i el jove en el segle XXI". 19 de novembre de 2021

Núm. Inscrits: 250

Es va constituir un Comitè Organitzador i Científic amb una àmplia representació de professionals i entitats de l'àmbit de la salut mental infantil i juvenil.

La dinàmica del Congrés va girar entorn a quatre taules de debat, una conferència inaugural i una altre de cloenda.

7è Congrés Català de Salut Mental de la Infància i l'Adolescència

"Transicions, exclusions i soledats: desafiaments i respostes"

Barcelona, 28 de maig, 3, 4 i 11 de juny

TAULA 1 "Soledats" Coordinació: Jordi Borràs i Carme Grifoll.

TAULA 2 "Exclusions" Coordinació: Daniel Cruz i Josep Moya.

TAULA 3 "Transicions" Coordinació: Albert Montaner i Rut Sonnabend.

TAULA 4 "Trajectòries en primera persona. Experiències de recuperació" Coordinador: Fernando Lacasa.

Més informació del Congrés

Prèviament a la celebració del 7è Congrés Català de Salut Mental de la Infància i l'Adolescència van tenir lloc tres sessions de debat en format telemàtic (webinars).

Taula 1: La infància trans: identitat, incerteses i acompanyament

Divendres, 16 d'octubre de 2020

Núm. Inscrits: 516 Núm. Assistents: 340

Consulteu el [programa](#)

Taula 2: Exclusions d'infants i adolescents en l'era post-covid19

Divendres, 22 de gener de 2021

Núm. Inscrits: 804 Núm. Assistents: 246

Consulteu el [programa](#)

Taula 3: La soledat de nens, adolescents i famílies a l'era Covid

Divendres, 26 de març de 2021

Núm. Inscrits: 681 Núm. Assistents: 351

Consulteu el [programa](#)

Referents: Josep Moya i Myriam Garcia

Amb el suport de:

Generalitat de Catalunya

Ajuntament de Barcelona

I la col·laboració de:

Col·legi Oficial de Treball Social de Catalunya

Col·legi Oficial de Psicologia de Catalunya

Col·legi Oficial d'Infermeres i Infermers de Barcelona

Col·legi d'Educaadores i Educadors Socials de Catalunya

Col·legi Oficial de Metges de Barcelona

Núm. Inscrits: 175

El Congrés s'ha centrat en l'entorn digital i la salut mental, una temàtica que ha estat àmpliament debatuda en diverses jornades de la FCCSM, especialment pel que fa al seu impacte en la infància i l'adolescència.

Actualment, i a partir de la crisi sanitària de la COVID-19, és un tema que ha adquirit encara una major vigència a tots els nivells.

Aquest any el memorial no s'ha dedicat a una persona, sinó que ho ha fet a un fenomen de nivell social: **"Covid-19, un dol col·lectiu"**.

7è Congrés Català de Salut Mental

"Societat Digital i Salut Mental"

Barcelona, 3 - 5 de novembre

L'organització, els continguts i la dinàmica del Congrés van girar entorn a tres eixos temàtics i grups de treball.

GT1: **Aspectes psicosocials i ètics.**

Coordinació: Laia Rosich i Albert Mariné.

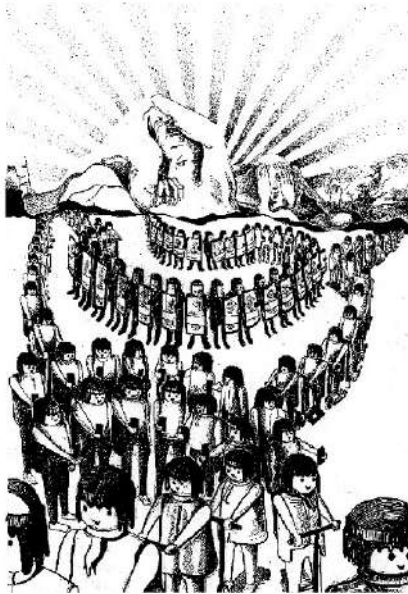
GT2: **Aspectes psicopatològics.** Coordinació:

Amparo del Pino i Josep Moya

GT3: **La cura, la recerca, la formació i la docència en problemàtiques de salut mental.**

Coordinació: Anna Carrió i Ada Ruiz.

En total, durant la celebració del 7è Congrés Català de Salut Mental va tenir lloc 1 conferència inaugural, 5 plenaris/taules rodones i 4 tallers simultanis. Més informació del [**7è Congrés**](#).

Marta Bassart
1r premi Xarxart

El 7è Congrés Català de Salut Mental ha volgut posar de relleu la interrelació existent entre la **salut mental** i la **cultura**.

Com en anteriors edicions la dimensió cultural i producció artística des del col·lectiu en primera persona ha estat present en aquest Congrés amb la celebració del **7è premi Xarxart de pintura i dibuix** i el **1r premi Xarxart de narrativa i poesia**.

Consulteu les [**activitats relacionades**](#).

Enllaços d'interès del **7è Congrés Català de Salut Mental**

- >> **Programa** del Congrés
- >> **Documentació** relacionada
- >> Programa **cultural**
- >> **Posters** i comunicacions
- >> **Eixos** temàtics
- >> Relació de **ponents**
- >> **Jornada prèvia** al 7è Congrés

Referent: Albert Mariné

Amb el suport de:

Generalitat de Catalunya
Ajuntament de Barcelona

I la col·laboració de:

Col·legi Oficial de Treball Social de Catalunya
Col·legi Oficial de Psicologia de Catalunya
Col·legi Oficial d'Infermeres i Infermers de Barcelona
Col·legi d'Educadores i Educadors Socials de Catalunya
Col·legi Oficial de Metges de Barcelona
Col·legi de Terapeutes Ocupacionals de Catalunya

En el marc del 20è aniversari de la Fundació, hem organitzat una exposició itinerant amb les obres guanyadores del **Premi Xarxart**, convocat en cada una de les edicions del Congrés Català de Salut Mental (1999-2017).

Referent:

Anna Carrió

Suport:

Generalitat de Catalunya
Ajuntament de Barcelona
Diputació de Barcelona

Exposició itinerant del Premi Xarxart "Creativitat, expressió plàstica i salut mental"

Calendari de l'exposició

13 de gener al 3 de febrer 2021

Centre Cívic **Baró de Viver** de Sant Andreu

Col·labora: SRC de la Fundació Vidal i

Barraquer i Centre Cívic Baró de Viver

8 al 22 de febrer 2021

Biblioteca **Nou Barris** - Barcelona

Col·labora: SRC Pi i Molist i Biblioteca Nou

Barris

1 al 26 de març de 2021

Centre Cívic Joan Oliver "**Pere Quart**" - Bcn

Col·labora: Àrea Cultural del Centre d'Higiene

Mental de les Corts

3 al 21 de juny 2021

Centre Cívic **Albareda** - Barcelona

Col·labora: Club Social Ments Obertes,

Susoespais

28 de juny al 3 de juliol 2021

Fundació Hospital **Sant Jaume i Santa**

Magdalena - Mataró

Col·labora: Fundació Hospital Sant Jaume i

Santa Magdalena i Alerartes

4 al 22 d'octubre 2021

Centre **Ton i Guida** - Barcelona

Col·labora: Plataforma d'Entitats de Roquetes

i Centre Ton i Guida

16 al 31 de desembre 2021

Lluïsos de Gràcia - Barcelona

Col·labora: Associació Cultural Lluïsos de

Gràcia

Acte - debat al voltant del model d'atenció a la Salut Mental a l'Atenció Primària de Salut

L'escolta, la presencialitat i la derivació en persones amb malestar emocional

El 18 de novembre el FoCAP, l'Associació Espanyola de Neuropsiquiatria (AEN Catalunya) i la Fundació Congrés Català de Salut Mental (FCCSM) van organitzar un acte-debat per reflexionar sobre l'escolta, la presencialitat i la derivació en persones amb malestar emocionals.

Més informació

La construcció de l'infant i el jove en el segle XXI

El 19 de novembre la Iniciativa Intercol·legial per a la Infància i l'Adolescència, integrada pel Col·legi Oficial de Treball Social de Catalunya, el Col·legi Oficial de Psicologia de Catalunya, el Col·legi Oficial de Pedagogia de Catalunya, el Col·legi Oficial de Metges de Barcelona i la Fundació Congrés Català de Salut Mental, vam organitzar la jornada "La construcció de l'infant i el jove en el segle XXI".

Més informació

Grups de treball

Grup de Pensadors

GT Salut Mental Comunitària

GT Els processos de radicalització

Grup de Joves "Migraespai"

Grup de Pensadors

Equip de coordinació:

Montse Martínez i Àngels Vives.

Espai de reflexió i participació amb **usuaris en primera persona, familiars i professionals.**

Aquest any ha estat la 17a edició del grup.

A partir de la 15a edició vam iniciar una nova etapa en què vam fer extensiva la participació a tota la ciutadania i en un format de 7-8 sessions per edició amb una durada de 90 minuts. Les sessions han tingut una participació mitjana de 20-22 assistents.

Més informació del grup

GT Salut Mental Comunitària

Equip de coordinació:

Myriam Garcia, Anna Carrió, Albert Mariné i Lluís Albaigès

Espai per a l'anàlisi i discussió d'experiències de salut mental comunitària, la formació, la docència i donar suport a la investigació.

Grup de referència per a l'anàlisi, discussió i elaboració de material relacionat amb un model d'intervenció des de la perspectiva de la salut mental comunitària.

Més informació del grup

GT Els processos de radicalització

Grup de discussió i reflexió de caràcter interdisciplinari, integrat per professionals de la salut, la salut mental, la salut comunitària, de la justícia, la educació i altres.

Grup de treball basat en l'experiència professional dels seus participants amb fenòmens vinculats directament o indirectament amb la radicalització.

Equip de coordinació:

Jorge Tió i Miquel Perlado

Tasques realitzades:

- **Renovació de la coordinació** del GT que assumeix Jorge Tió amb el suport de Miguel Perlado.
- **Reunions telemàtiques** del GT.
- **Reunions** sobre l'abordatge jurídic de **persones empresonades per processos de radicalització** i l'anàlisi d'aquests processos en època de pandèmia, amb especial incidència en l'adolescència.
- Revisió de les aportacions de diversos membres del grup pel **llibre** que serà publicat amb el **fons editorial de la UAB**.

Més informació del grup

Grup de joves "Migraespai"

MIGRAESPAI

Grup constituït a partir de la iniciativa europea per a joves (17 a 30 anys) impulsada per l'Associació FaMiDo (Bèlgica).

L'objectiu és construir un teixit de pensament entre joves de diferents països i d'accions locals proposades i dutes a terme per ells sobre temes al voltant dels processos migratoris i llurs dols per millorar les dificultats detectades en termes psicosocials.

Coordinació:

Marta Figueras

Projectes realitzats:

- **La Maleta de jocs:** creació de jocs (de taula, rols...) sobre els dols migratoris:
 - . Disseny dels jocs
 - . Vídeos promocionals
 - . Trobades telemàtiques sobre el disseny dels jocs.
- **T'acompanyo:** projecte per afavorir els processos d'acollida i d'integració de refugiats:
 - . Formació als joves voluntaris
 - . Col·laboració amb SAPPRI

Més informació del grup

Formació i recerca

**Diploma d'especialització en salut mental col·lectiva.
7a i 8a edició.**

Universitat Rovira i Virgili.

Octubre 2020 – Juliol 2021 i Octubre 2021 – Juliol 2022

Diploma d'especialització en salut mental col·lectiva. 7a i 8a edició

Octubre 2020 – Juliol 2021

Octubre 2021 – Juliol 2022

Núm. Alumnes: 22

A iniciativa de la Universitat Rovira i Virgili i amb la col·laboració de la FCCSM, Ràdio Nikosia i el Col·legi d'Educadores i Educadors Socials de Catalunya.

En les últimes 7 edicions, el Postgrau de Salut Mental Col·lectiva s'ha consolidat com una proposta d'aprenentatge que atén necessitats específiques i generals del sector de la salut comunitària. Aquesta formació es constitueix com un espai de trobada, reflexió i anàlisi generador de noves eines i metodologies per abordar la qüestió de la salut mental des d'una perspectiva atenta de la seva complexitat. Competències i objectius assolits:

- Aprendre a adoptar decisions creatives i innovadores en l'abordatge de la salut mental.
- Desenvolupar capacitats que promouen la reflexió crítica, el treball en equip i la cooperació i complementarietat entre sabers i experiències.
- Aprendre a treballar en equip a partir de lògiques horitzontals i participatives.

- Aprendre a desenvolupar eines i dispositius de participació i intervenció col·lectiva en el camp de la salut mental centrat en la persona i no en la patologia. Adquirir una base teòrica i pràctica per a això.
- Contribuir en el procés de rehabilitació de persones amb trastorns mentals severa a partir de la creació d'espais alternatius de socialització i de la reconstrucció i el manteniment de les seves xarxes socials a través de pràctiques comunitàries.
- Desenvolupar intervencions que tinguin com a referent el concepte de Salut Global que ha estat recentment definit i promogut per l'OMS segons el qual "La salut global és una manera de veure i abordar la salut com un bé global, com un tema de justícia social i com un dret universal.

És un abordatge multifacètic, dinàmic i interdependent que respon a riscos locals i globals en salut i que té com a eixos l'equitat, l'ètica i el respecte als drets humans".

- Saber desenvolupar estratègies i metodologies d'avaluació continuada.
- Conèixer els dispositius que conformen l'actual xarxa complexa de serveis assistencials i ser capaç d'oferir als usuaris, un itinerari segur i consensuat per a ells.

Consultoria i assessorament

Comitè d'Ètica Assistencial - CEA

Comitè d'Ètica Assistencial - CEA

Referents: Sílvia Ventura (presidenta) i Joan Badia (secretari)

Després de la seva acreditació oficial com a Comitè d'Ètica Assistencial, l'activitat del CEA ha estat marcada per l'adequació als nous requeriments i funcionament:

- S'ha impulsat un procés de renovació i revitalització del Comitè.
- Cohesió de l'equip i consolidació del seu ritme de treball. Per facilitar-ho s'ha treballat amb la metodologia de "píndoles". Breus escrits, prèvia discussió i debat.
- Participació en el debat de cloenda del 7è Congrés Català de Salut Mental "Societat digital i salut mental", novembre 2021.

- Atenció a consultes de casuística de persones, institucions o situacions diverses.
- Consolidació d'un eix de treball en temes d'infants i adolescents.
- Promoció a través de la Web de la Fundació, la difusió i divulgació dels treballs i propostes del CEA.
- Elaboració d'un document sobre "Els drets bàsics en els internaments psiquiàtrics".

Participació i cooperació

Participació

Cooperació i Relacions internacionals

Participació

La Fundació està representada i participa en diferents instàncies i comissions de treball, ja sigui a iniciativa dels organismes governamentals com dels no governamentals. Algunes d'elles són:

Consell Assessor del Pla Director de Salut Mental i Addiccions

Departament de Salut. Referent: Ada Ruiz.

Consell Municipal de Benestar social

Ajuntament de Barcelona. Referent: Josep Vilajosana.

Grup de Treball sobre Salut del Consell Municipal de Benestar Social

Ajuntament de Barcelona. Referent: Ada Ruiz.

Comitè Català per l'acollida de persones refugiades

Generalitat de Catalunya. Referents: Àngels Vives i Tessie Morandi

Taula de salut mental

Ajuntament de Barcelona. Referent: Ada Ruiz.

Plataforma per la defensa de l'atenció pública en salut mental a Catalunya

Referents: Àngels Vives i Tessie Morandi.

Projecte sobre la lluita contra l'estigma en l'àmbit de la salut mental

Obertament. Referent: Montse Martínez.

Cooperació i Relacions Internacionals

- Col·laboració amb el Moviment europeu per la dignitat, la continuïtat i l'accessibilitat en l'atenció al malalt mental. Carta de Niça – Projecte Grundtvig.
- Participació en les jornades de l'ANPCME (Association Nationale des Psychiatres Presidents et Vice-Presidents des Comissions medicales d'Etablissement des Centres Hospitaliers). Estrasburg, 15 al 17 de setembre de 2021.

Referent: Carles Garcia Ribera.

Publicacions i comunicació

Publicacions

Difusió i divulgació del fons editorial de la Fundació:

Revista Quaderns en Salut Mental

Documents de la Fundació

Comunicació

Web de la FCCSM

Manteniment i actualització de la web
www.fccsm.net

Butlletí informatiu

Xarxes socials

[Facebook](#)

[Twitter](#)

[Canal Youtube](#)

Fòrums de debat

The background features a blurred image of an audience in a lecture hall, with a microphone in the foreground on the right side. The entire image is overlaid with a semi-transparent purple filter.

Cicle de webinars sobre INFÀNCIA I ADOLESCÈNCIA

Activitat organitzada en el marc del 7è CCSM de la infància i l'adolescència "Transicions, Exclusions i Soledats: desafiaments i respostes".

- **Exclusions d'infants i adolescents en l'era post-Covid 19**

Divendres, 22 de gener de 2021

Amb la participació de Verònica Violant i Oriol Janer.

- **La soledat dels nens, adolescents i famílies a l'era Covid**

Divendres, 26 de març de 2021

Amb la participació de José Miguel Leo, Graciela Esebbag i Alfons Icart.

Cicle de debats "LA SALUT MENTAL COL·LECTIVA DELS DIJOUS"

Activitat organitzada en el marc del Postgrau de Salut Mental Col·lectiva organitzat amb la Universitat Rovira Vigili i Radio Nikosia.

- **La interdisciplinarietat en salut mental**

Dijous, 17 de juny de 2021

Amb la participació d'Alicia Stolkiner (Buenos Aires).

- **¿Qué nos sugieren las arañas? Otras ideas para descolonizar el inconsciente**

Dijous, 14 d'octubre de 2021

Amb la participació de Suely Rolnik (Brasil).

Activitat interna

Junta de Govern

Patronat

Amics de la Fundació

Junta de Govern

- Programació, direcció i avaluació de les activitats i propostes de la Fundació.
- Discussió i elaboració de documents, manifestos o comunicats sobre temes d'actualitat.
- Presa de contactes periòdics amb organismes i institucions del nostre sector.
- Altres temes d'interès.

Patronat

- S'ha mantingut com un espai d'anàlisi i avaluació de les necessitats dels nostre entorn i el pla d'actuació de la Fundació.
- S'ha realitzat una renovació parcial per adequar-lo a les noves necessitats de la Fundació.
- Reunió anual del Patronat: 29/06/21 (telemàtica).

Amics de la Fundació

Grup de suport i participació per les activitats de la Fundació Congrés Català de Salut Mental.

Col·laboracions institucionals

Socis protectors

Administracions

Altres entitats

Socis protectors

Administracions

Departament de Salut

Pla Director de Salut Mental i Addiccions

Departament de Treball, Afers Socials i Famílies

Secretaria General de Treball, Afers Socials i Famílies

Secretaria d'Igualtat, Migracions i Ciutadania

Comitè Català d'Acollida a les Persones

Refugiades

Diputació de Barcelona

Àrea de Presidència

Àrea d'Atenció a les Persones

Direcció de Relacions Internacionals

Ajuntament de Barcelona

Agència de Salut Pública de Barcelona (ASPB)

Taula de Salut Mental. Programa de Salut. Drets Socials

Direcció de Justícia Global i Relacions

Internacionals i Cooperació

Altres entitats

- Col·legi de Periodistes de Catalunya (CPC)
- Col·legi de l'Advocacia de Barcelona (ICAB)
- Coordinadores de la xarxa pública de salut mental i addiccions: SRC-CD, CSMIJ i CAS
- Salut Mental Catalunya
- Salut Mental Barcelona
- Federació Catalana d'Entitats de Salut Mental en 1a Persona (VEUS)
- Associació Catalana de professionals de Salut Mental – AEN. (APSMC – AEN Catalunya)
- Fòrum Salut Mental
- Memorial Mental de l'Arxiu Històric de Roquetes-Nou Barris
- Sant Pere Claver – Fundació Sanitària
- Fundació Vidal i Barraquer
- Fundació Orienta
- iPsi Centre d'atenció, docència i investigació en Salut Mental
- Societat Espanyola de Psicoanàlisi (SEP)
- Societat Catalana de Medicina Familiar i Comunitària
- Fundació Blanquerna
- Fundació “la Caixa”
- Organització Mundial de la Salut (OMS)
- Ass. Catalana d'Infermeria en Salut Mental
- Associació Catalana de Juristes Demòcrates
- Societat Catalana de Psiquiatria i Salut Mental
- Associació Catalana Psicoteràpia Psicoanalítica

- Grup Alfa
- Universitat Autònoma de Barcelona
- Universitat Rovira i Virgili
- Institut de Govern i Polítiques Públiques
- Grup Formació
- INTRESS
- Punt de referència
- Migracode
- Familles du Monde (Bèlgica)
- ASBL (Bèlgica)
- Ajuntament de Vic
- Ajuntament de Rubí
- Consorci Sanitari de Terrassa
- Centre Cívic Baró de Viver
- SRC Pi i Molist
- Centre d'Higiene Mental de Les Corts
- Club Social Ments Obertes
- Susoespai
- Associació Cultural Lluïsos de Gràcia
- Altres

FUNDACIÓ CONGRÉS CATALÀ DE SALUT MENTAL

Aragó 141 - 143, 4t | 08015 Barcelona | 932 38 62 47 | info@fccsm.net - www.fccsm.net | [@FCCSMPiula](https://www.instagram.com/FCCSMPiula)